

Stadt Bielefeld

Ideen für den Schulstart
Bulgarisch

www.bielefeld.de

Идеи за училищния
старт

Импресум

Издадено от:

**Kommunales
Integrationszentrum
Bielefeld**

Stadt Bielefeld
Amt für Jugend und Familie
– Jugendamt –

Отговорен за съдържанието:

Kapriel Meser, Leiter des Kommunalen Integrationszentrums

Ulrike Bülter, Leiterin des Amtes für Jugend und Familie - Jugendamt -

Редакция:

Karolina Dombek, Christoph Hein, Birgit May, Monika Schelp-Eckhardt

Оформление:

Stadt Bielefeld, Zentrale Leistungen, Druckservice

Подпомогнат чрез:

Ministerium für Kinder, Jugend, Familie,
Gleichstellung, Flucht und Integration
des Landes Nordrhein-Westfalen

Ministerium für
Schule und Bildung
des Landes Nordrhein-Westfalen

Тази брошура е съставена на обикновен език.

На разположение също на езиците:

турски, кюрдски (курмански, на латински шрифт), арабски,
руски, полски, сръбски, гръцки, албански, български, английски

Дигитални версии (пдф) под:

www.ki-bielefeld.de

Състояние: 07/2026

Schulstart

Съдържание

1. Предисловие	1
2. Да е в движение – основата за ученето	2
3. Да тренира ръцете	4
4. Да е самостоятелно	6
5. Да е заедно с други деца	8
6. Да яде и пие здравословно	10
7. Четене на глас, разказване и игра с езика	12
8. Да говори повече езици	14
9. Да прави музика, да играе със звуците	16
10. Да открие математиката в ежедневието	18
11. Да експериментира и да се удивява	20
12. Да разузнае и пази природата	22
13. Да се отнася с медиите	24

1. Предисловие

Уважаеми родители и настойници,

скоро за вашето дете ще започне едно ново и важно пътешествие: тръгване на училище. Вашето дете ще научи много умения за това още в детската градина – чрез игра, движение и взаимодействие с други деца.

За мен е важно всички деца в Билефелд да растат добре и безопасно. Това включва добро образование, силни семейства и ежедневието, в което децата имат право да бъдат любопитни и да получават подкрепа. Тази брошура предлага прости идеи как можете да подкрепите детето си в ежедневието – без много допълнителни усилия и с удоволствие.

Заедно можем да гарантираме, че всяко дете има добри възможности. Пожелавам на вашето дете прекрасно време преди тръгване на училище и Ви желая с много радост да го придружавате през този важен етап.

С уважение

Dr. Christina Bauer
Главен кмет

2. Да е в движение – основата на ученето

Движение помага при ученето. Ако Вашето дете се движи много и с удоволствие, то може да учи по – добре. Също финните движения при писането се удават тогава по – добре. В ежедневието има много възможности за движение.

Идеи:

- Вие излезте с Вашето дете навън: в един парк, в гората или на едно игрище. Там то може да бяга, катери, играе на топка и още много.

- В жилището Вашето дете може да играе с възглавници, матраци и други неща. Върху тях може чудесно да се прави гимнастика и да се скача.
- Вашето дете би трябвало по възможност често да играе с други деца.
- Карането на колело или ролер доставя удоволствие. Вашето дете упражнява при това например да поддържа равновесие.

- Вие отивайте с Вашето дете на басейн. Добре е, когато на Вашето дете водата доставя удоволствие. В един курс по плуване Вашето дете може да се научи да плува.
- Вие сте най – важния пример за Вашето дете. За това: Движете се Вие самите много!

Вие се доверявайте на способностите на Вашето дете. Чрез движение Вашето дете учи, какво то може и какво то още трябва да упражнява.

3. Да тренира ръцете

При писането и моделирането в училището Вашето дете се нуждае от ловки ръце. Вие можете да подпомагате ловкостта в ежедневието и при играенето.

Идеи:

В кухнята

- Вие гответе съвместно с Вашето дете. Вашето дете може да реже зеленчуци, да меси тесто и да измива чинии. Това доставя удоволствие и подобрява ловкостта.

Моделиране

- Вие обзаведете с Вашето дете едно постоянно място за моделирането. Там може Вашето дете например да рисува, меси и да режи хартия. То може да моделира също с дърво и листа от гората.

Играене

- Много игри подпомагат ловкостта на пръстите.

Например:

пъзел, микадо, дървени кубчета, кегелбан, лего®

Внимавайте Вие за това Вашето дете да държи правилно молива при рисуването.

4. Да стане самостоятелно

Може ли да извършва Вашето дете вече много неща само? Тогава Вашето дете ще се чувства в училището по – сигурно. Самостоятелни деца учат по – добре и са по – самоуверени.

Вие се питайте за това постоянно: Какво може моето дете вече само да прави? В какво аз трябва да му помогна?

Идеи:

- Вие упражнявайте с Вашето дете обличането и събличането. Например на обувки, якета и спортно облекло.
- Вие обмислете заедно с Вашето дете: Каква задача Вие желаете Вашето дете да поеме в къщи? То може например да покрие масата. Изпълни ли Вашето дете неговата задача? Тогава Вие го похвалете.
- Вашето дете би трябвало само да отива до тоалетна. То би трябвало само да си мие ръцете.

- Вие пригответе ученическата чанта в началото с Вашето дете. С времето може Вашето дете само да приготвя чантата.
- Вие покажете на Вашето дете достатъчно рано пътя към училище. Вие разгледайте също съвместно околността.

Училищният старт означава за цялото семейство една голяма промяна. Може би Вашето дете ще е в първите седмици несигурно.

Тогава Вие имайте търпение. Вие му казвайте постоянно: „Ти ще се справиш!“

5. Да е заедно с други деца

За училищния старт е добре, ако Вашето дете е заедно с други деца. Те играят, ядат и рисуват. Те се карат и сдобряват. Те лудуват и се успокояват.

Идеи:

- Вие водете Вашето дете редовно в детската градина.
- Вие поканете приятели и приятелки на Вашето дете да играят. Вашето дете би трябвало също да посещава други деца.
- Вие покажете на децата съвместни игри. При това Вашето дете ще учи печелене и губене. То също ще се учи да спазва правила.

- Спорт, танц и музика доставят в групата особено голямо удоволствие. Съюзи и музикални училища имат много предложения за деца.

www.sportjugend-bielefeld.de

www.muku-bielefeld.de

- Вие вземете участие в представления за семейства.

www.bielefeld.jetzt/termine/kinder

6. Здравословно да яде и пие

Здравословно ядене и пиене са важни.
Така Вашето дете може добре да расте и учи.

Няколко съестни продукти би трябвало Вашето дете да яде често. Други съестни продукти би трябвало Вашето дете да яде рядко. Федералната централа за здравословно осведомяване прави предложения:

Това би трябвало деца много да ядат и пият:

- плодове, зеленчуци, картофи, макарони, ориз и хляб
- вода, чай без захар

Това би трябвало деца да ядат с мярка:

- мляко, сирене, месо, наденица, яйца, риба

Това би трябвало деца малко да ядат:

- животинско масло, растително масло, сметана, лакомства, солени гризини

Това би трябвало деца само рядко да ядат и пият:

- бърза храна (пържени картофи, бъргър, пица, . . .)
- сладни напитки (лимонада, плодови сокове, . . .)

Идеи:

- Вие си отделете време, за да ядете с Вашето дете. Това съвместно време е важно за семейството. При това Вие учете Вашето дете на много: Как да държа правилно нож и вилица? Кога да започна да ям? Кога ми е позволено да стана?
- Вие планирайте съвместно, какво Вие желаете да ядете. Вие можете например да предложите две ястия. На Вашето дете може тогава му е позволено да си избере едно от тях.
- Вие подгответе храната с Вашето дете съвместно. То учи при това много за съестните продукти. При рязането упражнява Вашето дете освен това, половко да работи със своите ръце.
- Вие оставете Вашето дете само да решава, колко то желае да яде. Деца могат добре да преценят, кога те са сити. Вие разчитайте на усета на Вашето дете.
- Деца мислят позитивно за ядене и пиене. Те изпробват с удоволствие. Вие предложете на Вашето дете различна храна.
- Продукти за деца са често нездравословни. Вие внимавайте за данните за захар и мазнина върху опаковката.
- Вие бъдете при пазаренето и ядене един пример за Вашето дете.

7. Четене на глас, разказване и да играе с езика

Четене на глас е важно! Вашето дете се запознава с нови думи и изречения. Това му помага при това да учи да чете и пише. Вашето дете учи чрез книги и истории много за света. Четене на глас и разказване би трябвало за това да принадлежат към всекидневието на всяко семейство.

Идеи:

- Вие разглеждайте с Вашето дете детски книги с илюстрации. Вие говорете с него за картините. Вие питайте например: Какво виждаш на картината?
- Вие търсете думи, които се римуваат. Например къща – мишка.
- Вие питайте Вашето дете, коя книга Вие би трябвало да четете на глас.
- Вие четете на глас интересно. Вие променяйте Вашия глас: Мечката може да говори дълбоко и ръмжи. Мишката може да шепне. Змията съска.
- Вие четете на глас винаги в едно определено време. Например преди заспиването. Наслаждавайте се Вие на близостта към Вашето дете.

Четящи родители са примери за техните деца!

- Вие посещавайте с Вашето дете библиотеката.
- Вие играйте с език на дълги пътувания в колата или във влака. Вашето дете може например да събира думи: Какви животни живеят във водата? Какви животни живеят във въздуха?
- Вие опишете едно животно и Вашето дете трябва да го отгатне. Например: Аз познавам едно животно, което имо един дълъг хобот. Вашето дете може също да опише животни и Вие да отгатвате.
- Вие разказвайте началото на една история. Вие оставете Вашето дете да отгатне, коя история е това. Или Вие оставете Вашето дете да разказва по – нататък.
- Вие играйте с Вашето дете: „Аз виждам това, което ти не виждаш и това е синьо. Какво е това?" Вашето дете търси предмета.
- Вие покажете на Вашето дете навън букви, шрифт и символи. Вашето дете може да открие автомобилни регистрационни номера, табели, логота или имена.

8. Да говори повече езици

Много деца в Германия порасват с повече езици. Тези различни езици са една голяма печалба за нашето общество.

Говорите ли Вие в къщи (често) един друг език от немски?

Тогава подпомагайте Вие Вашето дете във Вашия семеен език!

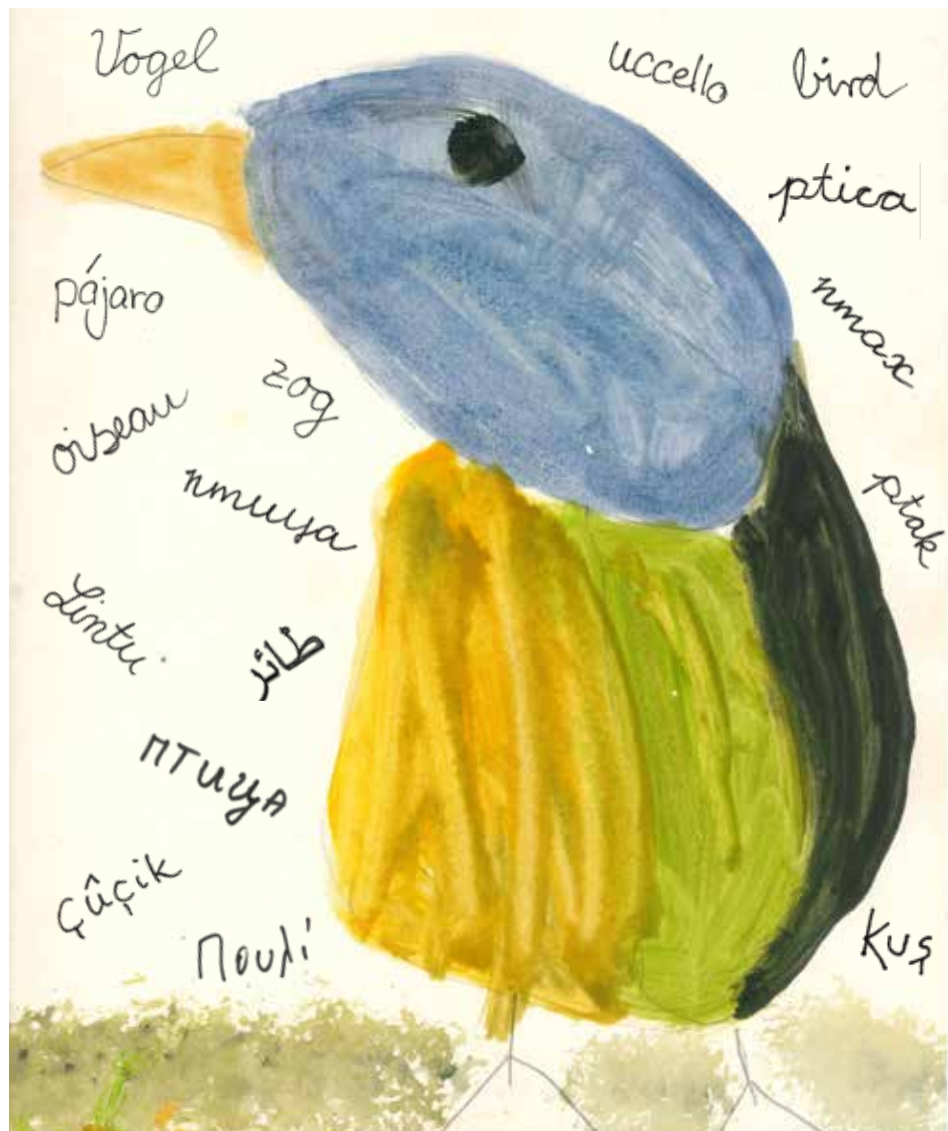
Тъй като: Вашето дете може да учи Вашия семеен език и немски.

Важно е, че Вашето дете говори два езика в ежедневието.

Идеи:

- Вие сте най – важния пример за Вашето дете. Също при езика. Вие говорете много с Вашето дете. Колкото повече думи Вашето дете използва, толкова по – добре то може да разбере света.
- Вие подкрепяйте интереса на Вашето дете към семейния език: Вие разказвайте на Вашето дете истории. Вие говорете с него рими. Вие пейте съвместно песни от Вашето собствено детство.
- Книги и слухови пиеси на Вашия език Вие можете безплатно да заемете в библиотеката.

Вие питайте при записването в училището, дали има езиково преподаване на Вашия семеен език (преподаване по произходния език).

9. Да прави музика, да играе със звуковете

Деца обичат музика. Те танцуват, щом те чуят музика. Те изпробват всичко, което прави шумове или звукове.

Музика помага на Вашето дете при неговото развитие.

Който пее, се учи по – лесно да говори.

Който танцува, може да се движи по – добре.

Съвместно с други деца прави музика още повече удоволствие.

Идеи:

- Вие пейте с Вашето дете. Вие учете с него детски рими.
- Празнувате ли Вие празници? Вие пеете традиционни песни към това.
- Тенджери, чаши и плотове на маса звучат чудесно! Вие оставете Вашето дете да изпробва звукове. Също ако това за Вас понякога е напрегнато.

- Вие моделирайте с Вашето дете собствени инструменти. Вие напълнете стари дози от напитки и чаши например с копчета или ориз.
- Вие внимавайте съвместно с Вашето дете за звуците в ежедневието. Какво чувате Вие в природата? Какво на улицата? Какво вкъщи?
- Вие слушайте с Вашето дете различна музика. Например детски песни, поп – музика или класическа музика.
- Музикални училища и училища по танци предлагат курсове за деца. Също в спортните съюзи има курсове по танци.

10. Да открие математика в ежедневието

Математика е навсякъде. В ежедневието Вие намирате числа, форми и мерки. Вие можете да въодушевите Вашето дете с игри за това.

Идеи:

- Вие бройте съвместно с Вашето дете. Например: плодни парчета в чинията, топчета в чашата или бутилки в една каса.
- Вие търсете с Вашето дете числа. Например: номера на къщи, автомобилни табелки или ценови табелки.
- Играйте Вие игри на карти с числа, домино и игри със зарове.

- Вие обърнете вниманието на Вашето дете към часовото време. Вие му покажете голямата и малката стрелка както и цифрите.
- Вие кажете на Вашето дете, колко е часа. Например, когато Вие отивате в детската градина или когато Вашето дете отива да спи.
- Вие говорете с Вашето дете за дните от седмицата. Вие разказвайте на Вашето дете, какво Вие възнамерявате да правите съвместно на какъв ден от седмицата.

- Вие включете Вашето дете при работата в кухнята. Вие го оставете да измери или претегли брашно и захар с измервателната чаша.

- Вие подканяйте Вашето дете да сравнява предмети.

Например:

Намери най – дългата пръчка.

Намери най – високата къща.

Намери най – малкия домати.

- Вие оставете Вашето дете да търси предмети по големина, цетове и форми.

Какво е кръгло?

Какво има при ъгъла?

Какво има четири ъгъла?

- Вие играйте с Вашето дете в пясъчника. Вие оставете Вашето дете да прелива пясък или вода в различни по големина ведра.

11. Да експериментира и да се удивлява

Деца са любопитни. Те желаят да открият и да разберат света. При това Вие можете да помогнете на Вашето дете.

Природознание ни среща вкъщи и навън.

Идеи:

Вкъщи

- Вие печете съвместно един кекс. Вие вземете една рецепта с тесто с мая. Вие покажете на Вашето дете маята преди печенето. Вие наблюдавайте съвместно, какво се случва с маята в тестото.

- Вие напълнете една голяма стъклена купа с вода. Вие оставете Вашето дете да постави различни неща във водата. Например монетир камъни, топчета, дървени парчета или ледени кубчета. Вие наблюдавайте с Вашето дете: Какво плува във водата? Какво потъва?

- Вие постройте една кула от дървени кубчета или кутии. Вие оставете Вашето дете да изпробва: Как да построя една висока кула без тя да падне?

- Вие упражнявайте с Вашето дете, как то да употребява технически уреди. Например прахосмукачката или музикалната уредба.
- Счупена ли е прахосмукачката? Тогава търсете Вие съвместно с Вашето дете причината. Пълна ли е боклукчийската торба? Запушена ли е тръбата?

Навън

- Моделирайте Вие с Вашето дете едно хвърчило. Вие го оставете съвместно да го издигнете. Вие наблюдавайте: Как трябва аз да движа хвърчилото, за да лети? Каква роля играе вятъра?
- Има ли един ручей при Вас наблизо? Постройте Вие с Вашето дете един един бент. Вие оставете то да наблюдава, какво се случва. С какво се прави добре един бент? Тече ли още вода през бента? Защо?

В библиотеки Вие ще намерите многобройни книги, слухови пиеси и филми на тема експерименти в ежедневието. Има също подходящи телевизийни предавания например. Например: Die Sendung mit der Maus, Löwenzahn, Wissen macht Ah!, Checker Tobi.

Защо ти не можеш сама да се люлееш?

12. Да опознае и защитава природата

Вие правете с Вашето дете излети в парка или в гората. При това Вашето дете може да се запознае с природата. Тези излети помагат на Вашето дете при това да се отнася внимателно с животни и околната среда. Вашето дете така ще учи все повече да респектира неговата околна среда.

Идеи:

- В природата Вие можете да откриете много. Вие направете една разходка с Вашето дете. Вие му покажете дървета, цветя и животни.
- Вие говорете с Вашето дете за сезоните. Как се променя природата през пролетта или есента?
- Вие изберете с Вашето дете едно дърво. Вие разглеждате дървото през няколко седмици: Какво се променя? Какво се случва с листата? Висят ли плодове на дървото? Как е при напипване кората?
- Вие дайте възможност на Вашето дете да поеме отговорност. То може да се грижи при Вас вкъщи за едно растение.
- Вие разграничавате с Вашето дете ядливи и неядливи растения. Вие посадете например кълнове. Вие наблюдавайте с Вашето дете, как растат кълновете. По – късно Вие можете да откъснете кълновете. Те се ядат например в супи и върху хляба.
- При един излет в животинския парк Вашето дете може да се запознае с различни животни да ги храни и гали.

- Вие покажете на Вашето дете, откъде идват млякото и яйцата. Вие посетете съвместно един селски двор или едно краве пасбище.
- Вие упражнявайте с Вашето дете едно уважително отношение с природата. Вие му покажете, как да избягва боклук. Вие вземете например една чанта за покупки със себе си.
- Вие му обяснете, че не се изхвърля никакъв боклук в природата. Боклукът е за кофата за боклук.
- Защита на околната среда Вие можете да упражнявате също вкъщи. Например: Вие говорите с Вашето дете: Какъв боклук трябва да се изхвърля в коя кофа? Вие му обяснете, че няма безкрайно много вода. Вие завъртете водния кран при миенето на зъбите.

13. Да се отнася с медиите

Деца растат днес с много медии. Например компютър, смартфон и таблет. Те намират за чудесно, какво те могат да правят с това всичко. Вие придружавайте Вашето дете, когато то ползва тези медии. Телевизия и смартфони би трябвало да се сменят с други игри и движение.

Идеи:

- В предучилищната възраст деца гледат с удоволствие кратки филми по телевизията. Вие изберете с Вашето дете един кратък филм. За това Вие можете например да ползвате www.flimmo.de. Вие внимавайте при това за коя възраст филма е разрешен. Това стои често зад съкращението „доброволна собствена контрола на филмовата индустрия“.
- Вие гледайте филма с Вашето съвместно. Вие говорете с него за съдържанието. Желаете ли Вашето дете да нарисова една картина към филма? При това може да се преработват съдържанията.
- Вие определете, колко дълго на Вашето дете е позволено да ползва медии. Времето Вие можете заедно да настроите на един будилник. През деня Вашето дете не би трябвало повече от 30 минути да гледа телевизия.
- Слухови пиеси, слухови книги и детски песни Вашето дете може само да слуша. Но Вие би трябвало да сте наблизо. Вие би трябвало да знаете, какво Вашето дете слуша в момента. Вие можете да заемите слухови пиеси в библиотеката.
- Има ли Вашето дете въпроси? Тогава Вие търсете с него съвместно един отговор. При това също може да помогне една търсачка за деца например www.fragfinn.de.

- На една конзола или на смартфон Вaшето дете може да играе игри. Вие изключете за това интернета на уреда. Вие внимавайте при това, дали играта е разрешена за възрастовата група на Вaшето дете. Вие останете при Вaшето дете. Вие прекратете играта, ако Вaшето дете стане неспокойно.
- Вие оставете Вaшето дете самостоятелно да фотографира и филмира. Вaшето дете може да разкарва по – късно за картините, какво е изживяло. Така остават спомените живи.

Тези съвети Вие можете да прочетете подробно в интернет:

www.schau-hin.info

Други указания например под:

www.klicksafe.de

Търсачки за деца:

www.blinde-kuh.de

www.fragfinn.de

За темата телевизия:

www.kinderfilmwelt.de

www.flimmo.de

www.tivi.de

www.checkeins.de

www.kika.de

Авторски бележки

Главна страница:

Предна страница: © Zeichnung von Lisa Eckhardt, inspiriert (Figuren) durch Angela-Maria Meyer, MN-Consultants

Задна страница: © Lisa Eckhardt

Съдържание:

Единична картина: © Lisa Eckhardt

Страница 2: © panthermedia.net / Monkeybusiness Images

Страница 3: © panthermedia.net / anatols

Страница 4: © Veit Mette

Страница 5: © panthermedia.net/StockbrokerXtra by Monkeybusiness
© частно

Страница 6: © panthermedia.net / StephanieFrey

© panthermedia.net / JCB Prod

Страница 7: © panthermedia.net / luninastock

Страница 8: © unsplash.com/ charleingracia

Страница 9: © panthermedia.net / Robert Byron

Страница 10: © panthermedia.net / Monkeybusiness Images

Страница 11: © panthermedia.net / creatista

Страница 12: © panthermedia.net / didesign

Страница 13: © panthermedia.net / londondeposit

Страница 15: © Lisa Eckhardt

Страница 16: © Veit Mette

Страница 17: © panthermedia.net / Craig Robinson

Страница 18: © panthermedia.net / Katy Spichal

Страница 19: © panthermedia.net / Wolfgang Steiner

© panthermedia.net / choreograph

Страница 20: © panthermedia.net / natochka

© panthermedia.net / pathastings

Страница 21: © panthermedia.net / BestPhotoStudio

Страница 23: © panthermedia.net / Xalanx

Страница 25: © panthermedia.net / Wong Sze Fei

Страница 26: © panthermedia.net / Mitar gavric

Бележки

